

Elisabeth Lund

Preken julaften i Lørenskog kirke 2008

Et barn er født i Betlehem.

Har det noe å si for livet vårt?

Dette hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Lukas i det 2. kapittel:

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. Denne første innskrivning ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle drog av sted for å la seg innskrive, hver til sin by. Josef drog da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn.

Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

Det var noen gjeterere der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine.

Med ett stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem.

De ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.

Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.»

Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!»

Slik lyder Herrens ord.

Juleevangeliet er vakkert, og bildene vi får i hodet når det leses er kanskje også vakre.

Vi har sett så mange bilder og framstillinger av det som skjedde.

Vi har sett stallen og en fin krybbe med halm som lyser, og et pent lite barn oppi. Vi har sett Maria i en nystrøket kjole. Og så er det Josef. Han står der ofte med et flott skjegg og ser staselig ut. Gjeterne har rene klær, sauene er hvite, og gulvet i stallen er grundig feid. Det er fredfylt idyll.

I høst var jeg i Betlehem, i byen der det skjedde. En by med piggtråder, mye søppel, tungt bevæpna soldater, ødelagte hus, vannmangel, mennesker med redsel og håp i blikket. Og en diger mur som gjør byen til et fengsel for mange. Det var selvfølgelig ingen idyllisk by. Ikke er det fred heller.

Men var det det for 2000 år siden?

Juleevangeliet er en historie om en ung jente og mannen hennes. De bor i et okkupert land. Hun skal føde et barn, som ikke er hans, og de har reist langt. Han til fots og hun på eselryggen.

Når de kommer fram er det ikke plass noe annet sted enn der dyra sover. Vi kaller det en stall, men det var i en hule i fjellet. Det var i sånne huler husdyra holdt til.

Der føder hun barnet sitt, og de første som kommer på barselvisitt er noen skitne gjeterere som lukter sau. Litt senere bestemmer den gale kongen i landet seg for å drepe alle guttebarn, og Maria og Josef må flykte. Allerede som spedbarn ble Jesus en flyktning.

Juleevangeliet er historien om en Gud som blir født inn i menneskenes virkelighet. En Gud som kommer helt ned i mørket og skitten.

Og om himmelsk glede og engler som synger om fred på jorden.

Juleevangeliet handler om en Gud som møter oss mennesker der vi er, i virkeligheten vår. Og som, ved å være tilstede, gir livene våre en ny dimensjon og et håp vi kan leve og dø på.

Men det begynner der vi er.

Jeg vil fortelle dere en litt bearbeida kortversjon av et eventyr av brødrene Grimm:

Det var en gang en fattig bonde som bodde sammen med kona si i et gjørmehull. De var så fattige at de ikke hadde det de trengte for å spise seg mette. En dag, da det ikke var noe mer mat igjen, visste ikke mannen annen råd enn at han gikk ned til elva for å fiske. Han fisket hele dagen, og til slutt, da kvelden kom, fikk han en fisk. Det var en stor fisk og han skulle akkurat til å drepe den, da fisken plutselig ropte: "Nei, drep meg ikke. Hvis du kaster meg ut i elva igjen, og lar meg få leve, skal jeg oppfylle tre ønsker for deg". Det syntes mannen hørt bra ut, så han kastet fisken uti igjen, og skyndte seg hjem til kona si.

Men hun ble ikke glad. "dette er bare noe sludder som du har funnet på, fordi du ikke fikk noe fisk", sa hun. "Typisk mannfolk". "Nei, det er helt sant", sa mannen. "Bare se her: Jeg ønsker at vi hadde et deilig måltid mat

på bordet!" Og med en gang var bordet fylt av de lekreste retter. Men da ble kona for alvor sinna, og sa: "Så dum du er! Nå har du allerede brukt opp ett av ønskene bare på et måltid mat. Du kunne jo ha ønsket deg noe mye bedre".

Ikke før hadde hun sagt det, før mannen sa: "Jeg ønsker at vi hadde et nytt, fint hus". Og med en gang stod de inne i et flott hus med mange rom og fine møbler.

"Nei og nei, så dum du er", ropte kona igjen. "Tenk å bruke opp et ønske bare på å ønske seg et vanlig hus. Si ikke noe mer før vi får tenkt oss godt om. Nå har vi bare ett ønske igjen. Vi kan få det enda bedre enn dette huset, kan du vel skjønne. Jeg skulle ønske at vi hadde en konges slott, nei enda finere: et slott som Gud selv kunne bo i!

Og mannen gir seg enda en gang. Han gjør som kona vil. Han ønsker seg et slott som passer for selv himmelens Herre.

Og med ett er det store og fine huset deres borte, og de står igjen i det gamle gjørmehullet.

Vi har mange ønsker om hvordan ting skulle vært, men vi trenger ikke å pynte oss verken innvendig eller utvendig for å ta imot Jesus. Vi trenger ikke å gjøre oss verken bedre eller verre enn vi er.

Han kommer dit vi er.

Kanskje vi også skal prøve å være der? I det som er sant.

Om livet vårt og om den verden vi lever i.

Der kan vi møte Jesus. Han som har kraft til fornyelse.

Et barn er født i Betlehem!

Derfor må vi bli med englene og synge om fred på jorden. Som en protest og som en holdning. Vi vil ha fred!

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet til evighet.